

ще му представятъ. Той ще дава Elle donnera aussi des avis consultatifs sur tout différend ou tout point,

Седалището на Сжда е Хага и се помѣщава въ Палатата на мира (Карнегиевия Институтъ), чиято библиотека е на негово разположение

3. *Компетентностъ.* Съгласно чл. 14 на Устава П. М. Сждъ има два вида функции *консултативни и юридически.*

Консултативни функции. Международниятъ Сждъ ще дава сждо и съвещателни мнения по всѣки споръ или въпросъ, който му бжде представенъ отъ Съвета на Обществото. Сждътъ, обаче, се резервира по отношение изпълнението на тия си функции, тъй като има опасностъ Съвета да се обръща винаги къмъ него за съвещателни мнения, което би накърнило неговия авторитетъ. Навѣрно той ще запази за себе си да дава съвещателни мнения само по въпроси отъ юридическо естество.

Юридически функции. Юридикцията на М. Сждъ е или *доброволна* или *задължителна*. Доброволна е тогава, когато две спорящи страни доброволно се съгласяятъ помежду си да отнесатъ спора си за разрешение предъ Международния сждъ. Задължителни сж тогава, когато тѣ сж изброени въ международни договори и конвенции.

Къмъ задължителнитѣ юридически функции спадатъ;

А.-сдържатитѣ се въ приложения къмъ Устава на Сжда протоколъ случаи, които иматъ задължителенъ характеръ само за подписали го държави. Тѣ сж;

а.-тълкуването на договоритѣ;

б.-всички въпроси отъ международно-правенъ характеръ;

в.-въпросътъ за действителността на факта, отъ установяването на който произтича нарушение на едно международно задължение;

г.-въпросътъ за естеството и размѣра на обезщетението за нарушение на едно международно задължение;

Б.-изрично изброенитѣ въ договоритѣ за миръ, каквито сж:

а.-споровеѣ въ връзка съ международната защита на труда;

б.-изтълкуване договора за въздухоплаването отъ 13. X. 1919 г.,

в.-споровеѣ за пжтищата за съобщенията и за транзита по договоритѣ за миръ и Барселонската Конвенция отъ 1921 г.,

г.-споровеѣ върху приложението на чл. 327 отъ Сенъ-Жерменския Договоръ за миръ относно телеграфнитѣ и телефонни съобщения между Австрия и Чехословакия;

д.-споровеѣ за защита на народностнитѣ малцинства, съгласно договоритѣ за миръ и договоритѣ на великитѣ съюзни държави съ Полша отъ 28. VII. 1919 г. съ Чехословакия отъ 10. X. 1919 г., съ Ромъния отъ 9. XII. 1919 г., съ Армения отъ 10. VIII. 1920 г., съ Гърция — отъ 20. VIII. 1920 г. и пр..

В.-освенъ това, Устава на Сжда установява общата норма, споредъ която, въ случай, че единъ сжествуващъ договоръ или съглашение, подлежи на сждебно решение отъ Обществото на Народитѣ; органъ за вземане на сждебнитѣ решения е П. М. Сждъ.

4. *Процедура.* Международниятъ Сждъ се събира на сесия обикновенно единъ пжтъ презъ годината — на 15 юний. Но, той има и единъ постояненъ съставъ, въ строгъ смисълъ на думата. Той може да бжде свикванъ отъ председателя му и на извънредни заседания винаги, когато стане нужда. Сесията на Сжда свършва тогава, когато се привършатъ работитѣ, вписани въ дневния редъ. Официални езици въ Сжда сж английски и френски. Въ нѣкои случаи, съ съгласието на самия Сждъ, може да се говори и на другъ езикъ, но като веднага речта се преведе.

По отношение на съвещателнитѣ мнения Устава не предвижда никакъвъ срокъ. Сждътъ ще изкаже своето съвещателно мнение въ срокъ, каквто намери за добре. Решението за сжвещателно мнение се взема публично и се отпечатва въ официалнитѣ издания на сжда.

По отношение на юридическитѣ дѣла на сжда процедурата му е различна, въ зависимостъ отъ това дали сж консултативни или задължителни.

Процедурата започва отъ момента, когато въ Сжда постпжи писмено заявление отъ страната, чито права сж нарушени. Въ заявлението се указва сжщността на спора, както и съгласието на спорящитѣ страни да се обърнатъ къмъ Сжда.